

Australian Government

COVID-19 VACCINATION

ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት፡ ልሙድ ሕቶታት

እዚ መረዳኦታ ብዕለት 13 ጥቅምቲ/October 2021 ዓ.ም ትኸክለኛ ከምዝኾነ እዩ።

ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ንምንታይ እዩ ክወስድ ዘለኒ?

ኮቪድ/COVID-19 ብጣዕሚ ሓያል ሕማም ክኸውን ይኸእል። ብፍላይ ድማ ብናትና ማሕበረሰብ ብቐሊሉ ክጥቕኡ ንዝኸእሉ ሓደገኛ ይኸውን። ንባዕልኻን ንማሕበረሰብኻ ብጣዕሚ ምሕማም ወይ ብናይ ኮቪድ/COVID-19 ምሟት ንምክልኻል ክታቦት ምውሳድ ብጣዕሚ ጽቡቕ ዝኾነ መገዲ እዩ።

ቅድምን ክብል ዘሎ ማስረጃ ከምቲ ዘርእዮ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ነቲ ሻይረስ ምዝርጫው ንምዝቅናስ ከምዝሕግዝ እዩ። ክታቦት ብምውሳድ እሞ ነቲ ሻይረስ ምስራጫ ክንቅንዕ ንኸእል።

ኮቪድ/COVID-19 ህይወት ናብራና ቀይርዎ እዩ። ብዙሓት ሰባት ክታቦት ክወስዱ እንከሎ ለበደ ኮቪድ/COVID-19 ምፍጣር ዕድል ብጣዕሚ ዝውሃድ ይኸውን።

ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ብኸመይ ይሰርሑ?

ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ከም ካልኣት ክታቦታት ይሰርሑ እዩ። እቶም ክታቦታት ዝሕግዝዎ ንሓደ ሰብ ሰብነት ሕማም ክፈጥር ንዝኸእል ሻይረሳት ፈሊዮ ከይሓመምኻ ንምቕላስ እዩ። ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ዝሕግዝ ሰብነትኻ ነቲ ኮቪድ/ COVID-19 ምክንያት ንዝኾነ ሻይረስ ፈልዮ ንምፍላጥን ንምውጋዕ ምቕላስ እዩ።

ድሕንነት ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ዝተሃለውድዩ?

ብናይ ሕክምና ጽሬት ምምሕዳር (TGA) ሳይንቲስትን ሕክምና ሰበሞያ ኤክስፐርቲታት ኣብ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ንዝጥቑም ክታቦታትን ፈውሲታት ከምኡውን ካልኣት ሕክምና ውጽኢት ብምቁጽጻር ተቐባልነት ከምዝረኽቡ የጽድቑ እዮም። ኣውስትራሊያ ውሽጢ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ንክትጥቑም ቅድሚ ተቐባልነት ምርካቡ ብዛዕባ ዘለዎም ጽሬት ደረጃ፤ ድሕንነትን ብጽቡቕ ከምዝሰርሑ ብናይ TGA ይጻረይ እዩ። ኣብ ኣንኩሎም ክታቦት ዝኸየዩ ኣሰራርሓ ከይዲ ተመሳሳሊ እዩ።

ኣብ TGA ውሽጢ ዘለው ናይ ሕክምና ኤክስፐርቲታት ኩሎም ነቶም ክታቦታት ኩሎም ድሕንነቶም ዝተሃለው ንምግባር ብምክትታል የጻርዩ እዮም። ኣውስትራሊያ ውሽጢ ንክታቦታት ምጥቓም ዝፍቐዶ ድሕሪ መጽናዕቲ ተጌሩ ተቐባልነት ክረኽቡ እንከሎ እሞ ካብቲ ከመጽእ ዝኸእል ጸገም ዘለዎ ጥቕሚ ላዕላዎይ ከምዝኾነ እዩ።

ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ብኸመይ ቐልጢፉ ክፍጠር ኺእሉ?

ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ክወጽእ እንከሎ ድሕንነቶም ዝተሓለወን ብጽቡቕ ይሰርሑ ከምዝነበረ እዩ። ይኹን እምበር ብሙሉእ ዓለምለኸ ዘለዉ ተመራማርቲ እቲ ለበደ ካብዝጀመረሉ ግዜ ነቶም ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ብምፍጣር ብኸቢድ ብሓባር ይሰርሑ ከምዝነበሩ እዩ። ንኸልኣት ክታቦታት እውን ተመሳሳሊ ኣሰራርሓ ከይዲን ስጉምታት ይውሳድ ከምዝነበረ እዩ።

ድህረ-ገጽ ላይ ያሉትን ጥያቄዎች ያንብቡ። ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ቆይታ ለመገደብ ዝቅተኛ ምክንያቶች፡

- ብሔራዊ መጽናዕትን ከተፈጸመ በኋላ ላይ ገንዘብ ላይ ስለተገባ
- ናይ ሓደሽቲ ተከኖሎጂታት አድልዎ ስለዘለ፣ ንመምሕያሽ ዕቤት ንምቕልጣፍ
- ኣብ ሙሉእ ዓለም ዘለዉ ተመራማርቲ፣ ሳይንቲስቲታትን ዘምርቱ ብሓባር ፕሮጀክት ስለዘሰርሑ እዩ
- ሓደሓደ ናይ ክሊኒካል መርመራ ሙከራታት ብተመሳሳሊ ግዜ ዝኸየደ ናይ ተቐባልነት መርኽቢ ኣሰራርሓ ከይዲ ብዝተፈለለ ከይኾነስ ብሓባር ብተመሳሳሊ ግዜ ስለዝኾነ እዩ።

እዚ ውጥን ነቲ ከታቦታት ቆይታ ንክናዳልው ንሩ እዩ።

ብኸመይ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ይከላኸሉልና?

ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ንሰብነትካ ነቲ ኮቪድ/ COVID-19 ቫይረስ ፈሊዩ ንኸቐለሶ የምህር እዩ። ናይ ኮቪድ/ COVID-19 ከምዘይሕዙ እዮም። ነቲ ከታቦታት ብምውሳድ ኮቪድ/ COVID-19 ኣይሕዘካን እዩ። እቶም ከታቦታት ድህንነቶም ብዝተሃለወ መገዲ ሕማም ከይፈጠረ ንምክልኻል ምስ ሰብነት ውሽጢ ዘሎ ቫይረስ ይቐለሶ።

ኣብ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ተቐባልነት ብዘረኽቡ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ከምቲ ዘርእይዎ ከቢድ ሕማምን ናብ ሞት ዘበጽሑ ዘበጽሑ ብምቕላስ ምክልኻል ብጣዕሚ ጽቡቕ ናይ መከላኸሊ ውጽኢት ከምዘለዎም እዩ።

ብዛዕባ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ምስ ሓኪምካ ክትዘራረብ ከምትኸእልን እሞ ነዚ እዩ ነቲ ማሕበረሰብ ድህንነትን ጥዕናን ሓልዮት ከታቦታት ምውሳድ ጠቓሚ ኣካል ዝኾኖ።

ምስ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት እንታይ ዓይነት ጸገም ከምዝፍጠር ምግማት ኣለኒ?

ኩሎም ከታቦታት ሓደሓደ ጸገም ክፈጥሩ ይኸእሉ እዮም። እዚም ዝፍጠሩ ጸገማት መብዛሕትኡ ግዜ ማዕከላይን ንቕሩብ ማዕልታት ጥራይ እዮም ዝጸንሁ።

ብዝፍጠሩ ጸገማት ክኸተቱ ዝኸእሉ፡

- ድሕሪ መርፍኦ ምውጋዕ ኣብ ኢድካ ሕማም
- ረስኒ
- ሕማም ጭዋዳ
- ሕማም ርእሲ እዮም።

ድሕሪ ነቲ ከታቦታት ምውሳድካ ሕቶታት ወይኻዓ ዘተሓሳስበካ ጉዳይ እንተሃልዩ ንናትካ ከታቦታት መዳለዊ ክለኒክ ወይኻዓ ንሓኪምካ ኣዘራርብ።

ኣሞንጎ ኣስትራዘኒካ/AstraZeneca ከታቦታትን ብጣዕሚ ውሑድ ዝኾነ ናይ ደም ምርጋዕን ብናይ ደም ፕላትሌት/platelet ውሑድ መጠን ደረጃ ምዃን ዝተሓሳስረ እዩ። ብዛዕባዚ ንዝበለጸ ንምንቡብ ኣብ ድረገጹ፡

<https://www.health.gov.au/resources/publication/astrazeneca-information-other-languages>

ናይ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ነቲ ቫይረስ ምስራጫው ይቕንሶ ድዩ?

ቅድሚያ ብጣዕሚ ምሕማምካ፣ ናብ ኣስበዳለ ምኽድካ፣ ወይኻዓ ብናይ ኮቪድ/COVID-19 ምሟትካ ንምክልኻል እቲ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ብጣዕሚ ይሰርሕ እዩ። ከምኡውን ቅድም ክብል ዘሎ ማስረጃ ከምቲ ዘርእዮ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ንቲ ቫይረስ ምስራጫው ንምቕናስ ይሕግዝ እዩ።

ብናይ መርመራ መጽናዕት ማስረጃ ከምዝሕብር ዝኾነ ሰብ ድሕሪ ከታቦታት ምውሳዱ ብኮቪድ/COVID-19 እንተሃሚሙ እሞ ምስቲ ከታቦታት ዘይወሰዱ ሰባት ክነጻጸር እንከሎ ኣብ ኻልእ ሰብ ክፍጠር ንዝኸእል ሕማም መጠን ብጣዕሚ ዝውሃድ እዩ።

ናይ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ኣብ ጡኑሳት ወይኻዓ ጡብ ንዘጡብ ጸገም ይፈጥርድዩ?

ጥንስቲ እንተኾይንኪ፣ ጡብ ተጡብ ወይኻዓ ንምጥናስ እቅድ እንተሃልዩኽን እሞ ንናይ ኮሚርናትይ/Comirnaty (ፕፊዘር/Pfizer) ወይኻዓ ናይ ስፒክቫክስ/Spikevax (ሞደርና/Moderna) ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ንክትወስዳ ይሕበር። ኣብ ሙሉእ ዓለም ዘርእዮ መጽናዕቲ ናይ ፕፊዘር/Pfizer ከምኡውን ናይ ሞደርና/Moderna ከታቦታት ንጡኑሳትን ዘጡብ ደቂ ኣንስትዮ ድህንነቱ ዝተሃለወ ከምዝኾነ እዩ።

ኮቪድ/COVID-19 እንተሂዙካ፤ ንስኽን ዘይተወለደ ማማይ ኣብ ሓደጋ ውሽጢ ክኸውን ይኽእል። በዚ ውሽጢ ዘሎ፡

- ብከቢድ ጸገም ናብ ኣስቦዳለ ምዃድ ከምዘድሊ
- ናይቲ ማማይ ቐዲሙ ምውላድ ዕድል ብመጠኑ ላዕላዊ ምዃንን ናብ ኣስቦዳለ ምዃድ ከምዘድሊ
- ዝሞተ ማማይ ምውላድ ዕድል ብመጠኑ ላዕላዊ ምዃንን (ማማይ ዘይሕይወት ይውላድ)።

ኣብ ዝኾነ እዋን ጥንሲ ንናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ምውላድ ነምዖ ጸገማት ንምቕናስ ብጣዕሚ ጽቡቕ ሜላ ይኸውን።

ጡብ ተጡባ እንተኾይንኪ እም ንናይ ፕፊዘር/Pfizer ወይኻዓ ንናይ ሞደርና/Moderna ክታቦታት ክትረኽቡ እንተዘይኺ እልኪ፤ ንናይ ኣስትራዘኒካ/AstraZeneca ክታቦት ብምውላድ ካብቲ ክታቦት ክመጽእ ዝኽእል ጸገም ዘለዎ ጥቕሚ ዓቢ እንተኾይኑ ንምውላድ ኣብ ግምት ውሽጢ ምእታው። ኣይኑ ክታቦት ከምዝወሰድኪ ብዘየግድስ ንቐዳማይ ዝኾነ ውላድኺ ካብ ናይ ኣዶ ጡብ ምጡብ ብጠጠው ዘይምግባር።

ነብስጡር ወይኻዓ ጡብ ተጡባ እንተኾይንኪ ብዘዕባ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦታት ድሕንነት መረዳእታ ንምርካብ ምስ ሓኪምኪ ኣዘራርቢ። ዝበለጸ መረዳእታ ምርካብ ዚኽእል ድረገጺ፡ <https://www.health.gov.au/resources/translated/pregnancy-and-covid-19-vaccines-other-languages>

ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ንክይትወልድ ጸገም ይፈጥሩ'ዶ?

ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ኣብ ደቁልንስትዮ ወይ ኣብ ኣወዳት ንዘይምውላድ ዝተፈጠረ ጸገም ከምዘሎ ዘርእይ ሳይንሳዊ መረዳእታ የለን።

ኣውስትራሊያ ውሽጢ ብጀካ ድሕንነትን ጽቡቕ ውጽኢት ዘለዎ ክታቦት እንተዘይኾይኑ ብናይ ሕክምና ጽሬት ምምሕዳር/TGA ተቐባልነት ኣይውሃቦን። እዚ ማለት እትሪ ክታቦት ኣብ ኣወዳት ወይ ኣንስትዮ ንዘይምውላድ ጸገም እንተሃልይዎ ነቲ ክታቦት ክትጥቕሙ ብናይ TGA ተቐባልነት ኣይረኽቡን። ብናይ TGA ተቐባልነት ዝሃቦ ኣብ ዝኾነ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ብዝተገብረ መጽናዕት ንዘይምውላድ ዝተረኽበ ማስረጃ የለን።

ንኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት መን እዩ ክረክብ ዝኽእል?

ኣብ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ዕድሚኡ 12 ዓመትን ካብዚ ንላዕሊ ዝኾነ ሕድሕድ ሰብ ብናጻ ክታቦታት ንምውላድ ይኽእል። ብናይ መንግስቲ ክታቦት መውሃቢ ክሊኒክ ኣቢሉ ክታቦት ትወስድ እንተኾይንካ ናይ መዲኪር ካርዲ ኣየድልየኻንእዩ። ንናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት መውሃቢ ክሊኒክ ክትረኽቡን ቆፀሮ ምድላው ትኽእሎ፤ ንናይ ክታቦት ክሊኒክ መፈተሽ/vaccine clinic finder ድረገጺ ምጥቕም፡ <https://covid-vaccine.healthdirect.gov.au/>

ሕጻውንቲ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ክወስዱ ይኽእሉ'ዶ?

ዕድሚኡም 12 ዓመትን ካብዚ ንላዕሊ ንዝኾኖም ሕጻውንቲ እዋንዚ ናይ Pfizer ወይኻዓ Moderna ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ክረኽቡ ይኽእሉ እዮም።

ብናይ ኣውስትራሊያ ሕግም መከላኸሊ ክታቦት ኤክስፐርቲታት፤ ናይ ኣውስትራሊያ ተክኒካል መማኸርቲ ጉጅለ ሕግም መከላኸሊ ክታቦት (ATAGI) ኣቢሊ ዝተውሃበ ሓበሬታ ዕድሚኡም 12 ዓመትን ካብዚ ላዕሊ ንዝኾኑ ሕጻውንቲ ንናይ ፊዘር/Pfizer ወይኻዓ ሞደርና/Moderna ክታቦታት ክውሃቦም ከምዘሎ እዩ።

ንባዕልኻን ስድራቤትካ ትኽክለኛ ንዝኾኖ ንምፍላጥ ንሓኪምካ ኣዘራርብ።

ኸልተ ኣቕን መጠን/ doses ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት የድልየኒ'ድዩ? ንናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ብጽቡቕ ንክሰርሕ ኸልተ ዓይነት ክኾኑ ኣለዎምዶ?

እወ፡ ኣብ ATAGI ናይ ሕክምና ኤክስፐርቲታት ከምዝበልዎ ሓደ ዓይነት ክታቦት ኸልተ ግዘ ኣቕን መጠን/doses ምውላድ ከምዘድሊ እዩ። ከምኡውን እዚ ብናይ TGA ብቐጻልነት ስለዝውሃብ ይኸውን።

ነቲ ክታቦት ዝህበካ ሰብ ኣንታይ ዓይነት ክታቦት ክትረክብ ከምዘለካ የፍልጠካ ከምኡውን ነቲ ኸልኣይ ቆፀሮ መዓዝ ቆፀሮ ክተዳልዉ ከምዘለካ የፍልጠካ።

ሳልሳይ ዓቕን መጠን/dose ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት የድልየኒ'ድዩ?

ብናይ ኣውስትራሊያ ሕግም መከላኸሊ ክታቦት ኤክስፐርቲታት፤ ATAGI ዝተውሃበ ሓበሬታ ዕድሚኡም ካብ 12 ዓመት ንላዕሊ ዝኾኑ እም ከቢድ ናይ ሕግም ምክልኻል ሓይሊ ዝተዳከሞም (severely immunocompromised) ሰባት ሳልሳይ ዓቕን መጠን/dose ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ምውላድ ይምረጽ። ብከቢድ ሕግም ምክልኻል ሓይሊ ድኽመት ዘለዎም ሰባት ካብቶም ኸልኣት ሕዝቢ ክነጻጸር እንከሎ ብጣዕሚ ዝውሓድ ናይ ሕግም ምክልኻል ኣቕሚ ከምዘለዎም እዩ። ኸልኣት ካብ ኸልተ መጠን/dose ብዝረኽብዎ መከላኸሊ ተመሳሳሊ ዝኾነ ንምርካብ እም ሰለስተ ዓቕን መጠን/dose ክርኽቡ ኣለዎም።

እዘም ንሳልሳይ ዓቕን ዝፍቐደሎም ንናይ ኻልኣይ ዓቕን መጠን/dose ክታቦት ድሕሪ ምውሳድ ኣምንጎ ክልተ ክሳብ ሽድሽተ ኣዋርሒ ብዘሎ ግዜ ነቲ ሳልሳይ ዓቕን መጠን/dose ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ክወስዱ ኣለዎም።

ኣብ ከቢድ ሕማም መከላኸሊ ሓይሊ ድኽመት ንዘይብሎም ሰባት በዚ ደረጃ ንሳልሳይ ዓቕን መጠን/dose ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ክወስዱ ከምዘይብሎ፤ ምክንያቱ በቲ ዝወሰድዎ ኸልተ ዓቕን መጠን//dose ክታቦት ነቲ ቫይረስ ንምክልኻል እኹል ሓይሊ ስለዘለዎም እዩ።

ንናቲይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ብኸመይ ቆጻሮ ከዳልው እኽእል?

ክታቦት መውሃቢ ክለኒክ ንምርካብን ንናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ቆፀሮ ክትረኽቡ ትኽእሎ ንናይ ክታቦት ክለኒክ መፈተሽ/vaccine clinic finder ንምጥቓም ከምዝኾነ ብድረገጹ፡ <https://covid-vaccine.healthdirect.gov.au/>

ከምኡ'ድማ ብዛዕባ ናትኻ ክታቦት ቆፀሮ ንምድላው ንናትኻ ሓኪም ወይኻዓ ንምሕበረሰብ ተሳታፊ ዝኾኑ ፋርማሲስት ክተዘራርቡ ትኽእል።

ኣውስትራሊያ ውሽጢ ንኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ንምውሳድ ግዴታ'ድዩ?

ኣይኹን፤ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ንምውሳድ ብፍቓድኻንት ዝተመሰረተ እዩ። ሰባት ብዛዕባ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦት ምውሳድ ድሌት ብናቶም ምርጫ ይኸውን። ናይ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦት ስለዘይወሰድኻ ናይ ገንዘብ መቕደድ ኣይውሃብኻን እዩ።

ብዕድመ ሽማግሌ ምክንኻን ዝውሃቡ መንበሪ ቦታ ንዝሰርሑ ሰባት ናይ ጸረ-ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦት ምውሳድ ኣለዎም። ሓደሓደ ምምሕዳር ክልልን ተራቶሪታት ንክታቦት ኣወሃህባ ኣድላይነት ብባዕሎም ዘውጽእዎ ከምዘሎ እዩ። ብስንኪ ጥ ዕና ኮነታት ክወስዱ ንዘይኸ እሉ ሰባት ካብዚ ናጻ ዝገብርዎ ነገራት ይቐመጥ እዩ።

ካብቶም ክታቦታት ንሓዲኡ ኣብ ወጻእ ሃገር ምውሳድ እኽእል'ዶ?

ኣውስትራሊያ ውሽጢ ዘለዉ ሰባት ንናይ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦት ምውሳድ ዝኽእሉ ብናይ TGA ዝረኽቡ ክታቦት ጥራይ እዩ። ከምኡ'ውን እዘም ክታቦታት ኣብ ካልእ ሃገራት ንክትጥቐሙሎም ተቐባልነት ዝረኽቡ ክኾኑ ኣለዎም። ናይዘም ክታቦት ድሕንነት ዘይተሃለወ ወይኻዓ ናይ ሓዕት ክኾኑ ስለዝኽእሉ፤ ኣብ ኦንላይን መስመር ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦት ምፍታንን ምግዛእ የብልኻን።

ድሕሪ ነቲ ክታቦት ምውሳድኻ ንናይ ለበደ ኮቪድ/COVID-19 ምስርጫው ጠጠው ንምግባር ሕጂ'ውን ካልእ ጥንቓቕታት ክወስድ ኣለኒ'ዶ?

ድሕሪ ነቲ ክታቦት ምውሳድኻ ንናይ ለበደ ኮቪድ/COVID-19 ምስርጫው ጠጠው ንምግባር ሕጂ'ውን ጠቓሚ ዝኾኑ ንድሕንነት ከይዲታት ምቕጻል ንኣኻ ይጠቐም እዩ።

ካብ ካል ኦት ሰባት ዘለካ ርሕቐቲ ብ 1.5 ሜትሮ ኾይንካ ምጽናሕ፤ ብተደጋጋማይ ንኢድኻ ብሳሙናን ማይን ምትሕጻብ፤ እንተ-ሓሚምካ ኣብ ገዛ ምጽናሕ፤ ንኮቪድ/COVID-19 መርመራ ምግባርን ኣድላይ እንተኾይኑ ናይ ኣፍን ኣፍንጫን መሸፈኒ ማስኬራ ምግባር።

ኮቪድ/COVID-19 ንዘለዎም ሰባት ሕጂ'ውን ክታቦት ክወስዱ የድሊ'ድዩ?

ኮቪድ/COVID-19 ንዝነበሮም እሞ ዝጠኣዩ ሰባት ሕጂ'ውን ክታቦት ምውሳድ ኣለዎም። ናይ ኮቪድ/COVID-19 ዝፈጠሮ ሓዲሽ ቫይረስ ስለዝኾነ፤ እሞ ድሕሪ ሕማም ምፍጣሩ እቲ ናይ ሰብነት መከላኸሊ ሓይሊ ኣቕሚ ንኸንደይ ግዜ ክጸንክ ከምዝኽእል እቶም ኤክስፐርቲታት ስለዘይፈልጡ እዩ። ድሕሪ ዝተወሰነ ግዜ እንዳጋና ናይ ሕማም መከላኸሊ ሓይሊ ንምቕናስ ብጣዕሚ ዘይመስል እዩ። ስለዘይ ነቲ ክታቦት ምውሳድ ንናይ ሕማም መከላኸሊ ሓይሊ ኣቕሚ ልዕል ክብል ከምዝገብርን ንናይ ሕማም መከላኸሊ ሓይሊ ንነውሕ ግዜ ንክጸንክ የረጋግፅ እዩ።

ናይ ኢንፍሎዌንዛ ፍሉ ክታቦት ኮቪድ/COVID-19 ንክይሕዘኒ ይከላኸል'ድዩ?

ኢንፍሎዌንዛ (flu) ከምኡ'ውን ኮቪድ/ COVID-19 ክልቲኦም ቫይረሳት እዮም የግዳስ ሓደ ዓይነት ቫይረስ ኣይኾኑን። ኢንፍሎዌንዛ (flu) ክታቦት ንሕማም መከላኸሊ ሓይሊ ኣቕሚ ኣይህብን ወይኻዓ ካብ ኮቪድ/COVID-19 ከምዘይከላኸል እዩ።

ኢንፍሎዌንዛ (flu) ከምኡ'ውን ኮቪድ/ COVID-19 ክልቲኦም ቫይረሳት እዮም የግዳስ ሓደ ዓይነት ቫይረስ ኣይኾኑን። ንኸልቲኡ ኢንፍሎዌንዛ (flu) ክታቦትን ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦታት ምውሳድ ይሕበር የግዳስ ኣምንጎ ኢንፍሎዌንዛን (flu) ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦት ናይ 7 ማዓልታት ኣፈላለይ ግዜ ንክነብር ክትዝከር ኣለካ።

ንኣስትራዘነካ/AstraZeneca ክታቦት ቕድሚ ምውሳድ ንናይ ደም መቕጠኒ ፈውሲ ክወስድ ኣለኒ'ዶ?

የለብልኹን፤ ቕድሚ ክታቦት ምውሳድኻ ናይ ደም መቕጠኒ ፈውሲ ኣየድልዮኻን እዩ።

ብመደባዊ ትወስዶ ፈውሲታት እንተሃልዩካ ብጀኻ ሓኪምካ ሓበረታ ብቐጻላይ ክትወስድ ይግባእ።

ኮቪድ/COVID-19 እንተተቆይሩ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ይሰርሱ'ዶ?

ኩሎም ቫይረሳት ድሕሪ ግዜ ይቆዩና እዮም። እዚ ባህሪያዊ ለውጢ/mutation ይብሃል። ብተኸታታላይ ናይ ሳይንቲፊክ መረዳኢታ ከምዘርእዮ ንናይ ኮቪድ/ COVID-19 ባህሪያዊ ለውጢታት (mutations) ብምቕላስ ጽቡቕ ውጽኢት ከምዘለዎም እዮ። ከም መደባዊ ናይ ተቆባልነት አሰራርታን ናይ ምቁጽ ጻር አሰራርታ ከይዲ ናይ ሕክምና ጽሬት ምምሕዳር (TGA) ብቐረባ ኾይኑ ብምርኣይን ብምኸትታል ይቐጽለሉ እዮ።

እዚ ማለት'ድማ ሰባት ዘተባብዕን ዘነቓቐኹ ክታቦት ከም ተታኑስን ድምጺ ሰዓል ዘአመሰሉ ክታቦታት የድልዮም ይኸውን፤ እዚ ማለት እንዳጋና ነቲ ክታቦት ምውሳድ ከድልዮም ይኸእል እዮ። እዚ'ውን ብብዓመት ናይ ኢንፍሉዌንሻ ክታቦት ከምቲ ንወስዶ ይኸውን። ሕጂ'ውን ተመራመርቲ ነዙይ ብመጽናዕቲ እንዳጻረዩ እዮም።

ተወሳኺ መተባብሮ መበረታትኡ ከምዘድሊ ማለት ከም ንኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ብብዓመቱ ዝውሰድ መጠናኸሪ መበረታቲኡ ክታቦት ሕጂ'ውን ብተኸታታላይ ብዘኸየድ ክሊኒካዊ መርመራታት ተበረሰካ ይኸውን። ንናይ ቅድሚት ኮቪድ/COVID-19 መበረታትኡ ምውሳድ ከምዘድሊን ብብክንድይ ግዜ ንዝብሉ እብ ቐሳላይ ብናትኻ ሓኪም መግለጺ ይውሃበካ እዮ።

ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ንዘለኒ ካብ ወለዶ ዝመሓለፍ ዘርእ ወይኻዓ DNA ይልውጡ'ድዩ?

አይልውጡን፤ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦታት ንዘለኒ ዘርእ ወይ DNA አይልውጡን።

ሓዲሓዲ ሓደሽቲ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ንናይ RNA (mRNA) መልእኸቲ መተሓላለፊ ክኸፋፈል ይጠቅም፤ እዚ'ውን ብአንጻራዊ ኮቪድ/COVID-19 ምዃን ሰብነትካ ናይ ምክልኻል ሓይሊ አቕሚ ንክፈጥር መምርሒ ንምሃብ ይኸውን። እዚ ክታቦት ኮቪድ/COVID-19 አይፈጥረልካን እዮ።

DNA ኣብቲ mRNA ክታቦታት ውሽጢ ዝተፈላለዩ ዓይነት ናይ RNA ሞለኩል ከምዘለዎ እዮ። ናይ mRNA ክታቦት ኣብ ናትካ DNA ምንም ዓይነት ነገር ከምዘይገብርን ኣብ ሰብነትኻ ድሕሪ ምእታው ቐልጢፉ ይቆራረጽ እዮ።

ብቲ ክታቦት ንናተይ ካብ ወለዶ ዝመሓለፍ ዘርእ ወይኻዓ DNA ይውሰድ'ድዩ?

አይውሰድን፤ ነቲ ክታቦት ኣብ ዝውሰደሊ ግዜ፤ ናብ ሰብነትካ ውሽጢ ይኣትው። አውስትራሊያ ውሽጢ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ዝውሃቦ መብዛሕትኡ ብመርፍእ ተጌሩ ኣብ ጭዋዳ ላዕላዊይ ኢድ ይኸውን። ንናይ ብናይ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦት ስለተወጋእኻ ንናትኻ ዘርእ ወይ DNA ይውሰድ እዮ ማለት አይኸነዘካተተ እዮ። DNA ዝውሰዶ ብናይ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦት ብምሃብ አይኸነን።

ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ምስ ኢንተርኔት ዝተተሓዘ'ድዩ?

አይኸነን፤ ምስ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት አይራኸብን – ከምኡ'ድማ – ምስ ኢንተርኔት አይራኸብካን እዮ። ክታቦት ናይ ሕክምና ፈውሲታት ውጽኢት እምበር ናይ ዲጂታል አይኸነን።

ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ንናይ ማይክሮቹፕሽን ወይኻዓ ተክኖሎጂ መቐባበሊ አለዎ'ዶ?

ምንም ዓይነት ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ሰፍትዋር ወይኻዓ ማይክሮቹፕሽን አየካትትን እዮ። ንሰባት መቐባበሊ ምዃን አይኸእልን።

ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ብምውሳድ ናብ ኮቪድ/COVID-19 ኪቃልዓኒ ይኸእል'ዶ?

አውስትራሊያ ውሽጢ ተቆባልነት ንዘይረኸበ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ሕይወት ዘለዎ ቫይረስ ንናይ ኮቪድ/COVID-19 ምክንያት ይኸኑ እዮም። እዚ ማለት ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ብናይ ኮቪድ/COVID-19 ክትሓምም ከምዘይገብርን እቲ ክታቦት ነቲ ቫይረስ ሂዝኻ ክትመሓላልፍ አይገብርን።

ምስ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ዝፍጠሩ ሓዲሓዲ ጸገማት ከም ረስኒ፤ ሕማም ጭዋዳን ናይ ድኻም ስሚዒት ከምዘኸኑ እሞ ንናይ ኮቪድ/COVID-19 ሕማም ምልክታት ክኸኑ ይኸእሉ እዮም። እዞም ሕማም ምልክታት ነቲ ክታቦት ድሕሪ ምውሳድ ዝተለምዱ እዮም። እቲ ክታቦት ይሰርሕ ከምዘሎ እዞም ዘርእዩ ምልክታት ክኸኑ ከምዘኸእሉ እሞ ሰብነትካ ምስ ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ ንምክልኻል ሓይሊ አበራቲኡ ኣሎ ማለት እዮ።

ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ንእንሰሳ ተዋጽኦ ዝሓዘ'ድዩ?

አውስትራሊያ ውሽጢ ተቆባልነት ዘለዎ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ምንም ዓይነት ናይ እንሰሳ፤ ስጋ ወይ እንቐቐሖ ውጽኢት ከምዘይሕዝ እዮ።

ናይ ሓይማኖት መራሕቲ ብዛዕባ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት እንታይ ዓይነት ርዕይቶ ኣለዎም?

ኣውስትራሊያ ውሽጢ እቐባልነት ንዘለዎ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ብብዙሕ ሓይማኖት መራሕቲ ይፍቐድ እዩ።

ብዕለት 22 ታህሳስ/December 2020 ዓ.ም ንናይ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦት ንምድጋፍ ብቫቲካን ሓይማኖት ጽሑፋዊ መግለጺ ኣውጺኡ እዩ። ንናይ ቫቲካን ጽሑፋዊ መግለጺ ንምንባብ ትኽእሎ ኣብ ድረገጽ እቶ።

https://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith_doc_20201221_nota-vaccini-anticovid_en.html

ናይ ኣውስትራሊያ ፋትዋ ቤት ምኽሪ ኮቪድ/Australian Fatwa Council COVID-19 ክታቦት ፋትዋ ብዕለት 13 ለካቲት/February 2021 ዓ.ም ከምተውሃብ እዩ። ናይ ፋትዋ/ Fatwa ክታቦት ዝተውሃቦ ቅድሚ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦታት መርመራ መጽናዕቲን መምይያጥ ምግባርን ተዓማኒን ተቐባልነት ብዘለዎም ናይ እስላም እምነት ሓካይምን ኤክስፐርታትን ድሕሪ ውሳኔ እዩ። ናይ ፋትዋ ምኽሪ ከም እስልምና ሕጊ መሰረት ንናይ ኣውስትራሊያ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ዝፍቐድ ከምዝኾነ እዩ። ናይ ኣውስትራሊያ ፋትዋ ቤት ምኽሪ ኮቪድ/Australian Fatwa Council COVID-19 ክታቦት ፋትዋ/Fatwa ንዝተበል ምንባብ ይኸኣል ኣብ ድረገጽ እቶ።

<https://www.anic.org.au/fatwa-council/>

ናይ ግሪያት ስይናጎቲ ስይድኒ Great Synagogue Sydney ብዕለት 27 February 2021 ዓ.ም ብሕትመት ዘውጽኦ መግለጺ ንናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ዝድግፍ ከምዝኾነ እዩ። ነቲ ጽሑፍ ሕትመት ምባብ ትኽእሎ ድረገጽ።

<https://www.greatsynagogue.org.au/rabbiscorner.html>

ብዛዕባ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦታት ብዕለት 13 ንሓስ/August 2021 ዓ.ም ናይ ኣውስትራሊያ ሞስሊም ሕክምና ማሕበር ብጽሑፍ ኣፍሊጡ ኣሎ። ንጽሑፋዊ መግለጺ ምርኣይ ትኽእሎ ድረገጹ። <https://aimamed.com.au/feature-content/>

ብዛዕባ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ሕቶታት እንተሃልዩኒ ንመን እዩ ከዘራርብ ዝኽእሎ?

ብዛዕባ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ምስ ዝኾነ ሰብ ክትዘራርብ እንተደሊኻ፤ ንሃገራዊ ኮሮናቫይረስ ሓገዝ መስመር/ Helpline ብስልኪ 1800 020 080 ምድቀል። ብሆትላይን መስመር ብብሚዲያ ን 24 ሰዓታት ይዳለው እዩ። ንኣስተርጓሚ ኣገልግሎት ብስልኪ 131 450 ጌርካ ምድቀል።

ኣብ ሓለዎ ጥዕና መምርሒ ድረገጽ ብ 63 ቋንቋታት ዝተዳለወ መረዳኢታ ብዝበለጸ ክትማሃር ትኽእል፤ ድረገጽ www.health.gov.au/covid19-vaccines-languages

ከምኡውን ንናትኻ ሓኪም ወይኻዓ ንከባቢ ሓለዎ ጥዕና ሰበሞያ ክተዘራርብ ትኽእል።

ተዓማኒን ሕጋዊ ብዝኾነ መገልገሊ ምንጪ፤ ማለት ከም ሓለዎ ጥዕና መምርሒ ወይኻዓ ሕክምና ጽሬት ምምሕዳር ኣቢሉ መረዳኢታ እንዳረኽብካ ምጽናሕ ኣድላይ እዩ።